

Et manifest for revurdering af lånesamarbejdet

Hvis bibliotekerne ønsker at udvide og fremme tilgængeligheden af information og fortsætte med at være værdsatte ressourcer, mener vi, at bibliotekerne skal forbedre deres systemer for informationsforsyning. At justere arbejdsgangene i fjernlånet, politikker for samlingsopbygning samt søge- og leveringssystemer i form af en markant reduktion af service-barrierer og omkostninger, og at tilbyde brugerne forskellige valgmuligheder er alle vigtige faktorer, der fremmer adgangen til information.

Vi mener, at brugeren skal kunne få, hvad han / hun ønsker på de vilkår, som han / hun vælger uden unødige forhindringer fra bibliotekets side. Som biblioteker gør deres samlinger synlige på globalt plan, således bør de også indgå i internationalt lånesamarbejde eller en form for service, der kombinerer styrkerne i alle de deltagende biblioteker. For at nå dette mål, mener vi, at følgende principper vedtaget af biblioteker og bibliotekarer vil fremme den form for ressourcedeling og -levering, der vil forstærke bibliotekernes rolle i det ekspanderende informationssamfund og samtidig opretholde deres integritet og samlinger:

1. **Det bør tilstræbes at det enkelte bibliotek har så få restriktioner som muligt** med det mål, at brugeren præsenteres for færrest mulige barrierer for opfyldelse af bestillingsønske.
2. **Bibliotekets brugere skal have passende valgmuligheder** for leveringsformat, leveringsmåde, herunder lån, papirkopi, digital kopi, og køb.
3. **Global adgang til ressourcer der kan lånes, kopiers eller på anden vis deles med andre bør fremmes** gennem formelle og uformelle netværksaftaler med færrest hindringer for opfyldelse som mål.
4. **Ressourcer der kan lånes, kopieres eller på anden vis deles med andre bør omfatte sådanne som findes i kulturinstitutioner af alle slags:** biblioteker, arkiver, museer og den ekspertise, som de ansatte i sådanne steder besidder.
5. **Reference services er en vital komponent** af ressourcedeling og levering og bør gøres let tilgængeligt fra ethvert "kan ikke leveres" svar. Intet materiale der er søgbart bør være helt utilgængeligt.
6. **Bibliotekerne skal tilbyde service til en rimelig pris** i stedet for at afholde sig fra at yde servicen, men bør stræbe efter at udbyde disse således at de ikke er dyrere end kommercielle tjenester, f.eks. boghandlere.
7. **Lånerregistrering skal være lige så let som tilmelding til kommercielle web-baserede tjenester.** Alle kan være biblioteksbruger.

Hver af disse generelle principper er i dag ved at blive gennemført på varierende niveau af forskellige institutioner, fra "flydende" samlinger til digitalisering on demand, fra reviderede udlånspolitikker til gebyrbelagte personaliserede services, fra brugerinitieret bestilling til brugerinitieret levering. Rapporten " Rethinking Resource Sharing: Current and Future Innovative Directions " giver yderligere eksempler på projekter og muligheder inden for dette område.

Nyere undersøgelser understreger erfaringer, som vores brugere har med personlig service (inklusive optioner på omkostninger, tid, og emballering) og det generelle misforhold mellem disse erfaringer og deres erfaringer med søgning og levering af ressourcer i bibliotekssammenhæng. Mens mange brugere finder resultater af Internet-søgning tilfredsstillende, vil ønsket om samlinger af høj kvalitet uvægerligt føre dem til biblioteker. At levere denne information kræver, at bibliotekerne opfylder nogle af de forventninger til service, som brugerne har erfaring med fra Internet boghandlere, hvilket betyder nem registrering, der giver adgang til gratis eller gebyr-belagt levering til hjemadresse, og samtidig giver den bedste værdi.

Da bibliotekerne ønsker at forblive et center der yder den bedst mulige information, mener vi, at hver institution bør revurdere sine services i lyset af ovenstående syv principper, revidere sine politikker og arbejdsgange for at opfylde de globale resourcedelings og - leveringsforpligtelser, og gøre sine ressourcer alment tilgængelige.

Fremlagt af medlemmerne af the Rethinking Resource Sharing Initiative - Policy and Cultural Issues Group:

Robert Daugherty, Circulation Librarian, University of Illinois at Chicago

Janifer Gatenby, New Business Development Manager, OCLC Pica

Eric Hansen, Director of Statewide Resource Sharing, Kansas State Library

Jennifer Kuehn, Head, Interlibrary Services, Ohio State University Libraries

Pat Libera, Interlibrary Loan Supervisor, Weld Library District, Greeley, CO

Carrol Lunau, Library and Archives Canada

Cyril Oberlander, Director of Interlibrary Services, University of Virginia, Alderman Library

Becky Ringwelski, Associate Director, MINITEX

Candy Zemon, Senior Product Strategist, Polaris Library Systems